

[Ingerlise Koefoed]

udtrykker også, at Det Kongelige Biblioteks andre – ikke efterladende – lånerer nu er tilfredse med, at de kan låne nye bøger hurtigere end før på grund af en bødeopkrævning, der, så vidt det fremgår af artiklen, er en helt ny foreteelse.

De overdagspenge, som anføres i artiklen, ligger på 500–600 kr. Spørgeren er imidlertid af ministeren i et svar til Folketingets Kulturudvalg blevet oplyst om, at der arbejdes med et reglement for bødeopkrævninger på forskningsbibliotekerne, og vil være interesseret i, om det er tal af denne størrelsesorden, man arbejder med.

Det kunne endelig være interessant at sammenligne antallet af lånerer, der ikke afleverer deres materiale rettidigt, med det samlede antal lånerer.

Svar (10/2 89):

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Som led i moderniseringsbestræbelserne ved Det Kongelige Bibliotek blev det pr. 11. maj 1987 besluttet at indføre en seks-månedersgrænse for alle fremtidige udlån. Dette skete ud fra ønsket om at sikre potentielle lånerer en hurtigere adgang til Det Kongelige Biblioteks udlånsamlinger. For at sikre en nødvendig kontrol blev der samtidig foretaget en omlægning af udlånsnoteringen fra at følge personen til at følge det lånte dokument – registreret under udlånsdato.

For ikke at skulle anvende yderligere ressourcer på sideløbende styring af to forskellige former for udlånsnotering blev det samtidig besluttet at foretage en generalrevision af alle udlån fra før maj 1987. Derfor blev alle udlån ekspederet i perioden før 11. maj 1987 tilbagekaldt ved udsendelse af en generel henvendelse om at afvikle (eller forny) alle disse låneforhold. I de tilfælde, hvor den generelle opfordring ikke er blevet fulgt, er der efterfølgende blevet udsendt ikke under to individualiserede tilbagekaldelser på hver udlånt bibliografisk enhed, ligesom der i hvert eneste tilfælde er blevet foretaget særskilt magasinundersøgelse for at sikre mod fejlagtig tilbagekaldelse. Herudover har der i vidt omfang været tale om telefoniske oplysninger af lånerer og eftersøgninger via CPR-registret i de tilfælde, hvor lånerer i strid med reglementet har undladt at give oplysning om adresse- og/eller navneændringer.

Bibliotekets lånerer er blevet orienteret om generalrevisionen i tre nyhedsbreve fra Det Kongelige Bibliotek, et fra 1987 og to fra 1988. Endvidere har der været omtale af sagen i Universitetsavisen.

Størrelsesmæssigt har denne revision drejet sig om at afvikle låneforholdet for ca. 120.000 dokumenter (bøger m.m.) hos i alt ca. 13.000 lånerer. Ultimo 1988 henstod der imidlertid 976 dokumenter hos i alt 445 lånerer, som ikke var tilbageleveret, og for hvilke låneren havde ignoreret *mindst tre og op til seks tilbagekaldelser*.

For at bringe denne for Det Kongelige Bibliotek meget ressourcekrævende aktivitet til afslutning har de lånerer, som indtil medio december 1988 har ignoreret enhver henvendelse, modtaget et anbefalet brev fra biblioteket med krav om erlæggelse af en bøde på 100 kr. (inkl. tidligere forfaldne bøder) og betaling af et dobbelt administrationsgebyr på 320 kr. (for gentagne revisions- og magasinundersøgelser og udsendte tilbagekaldelser) samt omkostninger ved rekommanderet brevudsendelse (50 kr.), i alt 470 kr. I de tilfælde, hvor det anbefalede brev ikke har været anbringeligt som følge af manglende meddelelse om adresseforandring, er der ved efterfølgende genudsendelse tillagt et ekstra administrationsgebyr på 80 kr. samt yderligere omkostninger ved fornyet rekommanderet brevudsendelse (50 kr.).

Pr. 23. januar 1989 har i alt 226 lånerer modtaget anbefalede inddrivelsesbreve med trussel om umiddelbar fagedforretning, hvoraf 34 har opfyldt fordringen og afleveret, 13 har betalt og vedkendt et erstatningskrav, 21 har afleveret eller erkendt et erstatningsansvar, men ikke betalt gebyret, og 29 har reageret mundtligt eller skriftligt, men ikke betalt gebyr. Der henstod således 129 lånerer, som pr. 23. januar 1989 overhovedet ikke har reageret på inddrivelsesbrevet, ligesom der på samme tidspunkt manglede udsendelse af yderligere 219 inddrivelsesbreve.

For så vidt angår spørgsmålet om overdagspenge – forstået som betaling pr. bind pr. dag – finder ministeriet ikke, at der i den beskrevne inddrivelsesproces er tale om overdagspenge.

Ministeriet har anmodet Rigsbibliotekarembetet om at udarbejde vejledende retningslinjer for fastsættelse af gebyrer og bøder. Dette arbejde pågår i embedet, men det vil tage nogen tid endnu, førend retningslinjerne vil være udarbejdet.